

در مطالعه حاضر ضمن ارائه اطلاعات فونستیکی، زیستی، و اکولوژیک درباره گونه‌های مورچه، به معرفی و شناسایی مورچه‌های ایران و تنوع زیستی آنها پرداخته شده است.

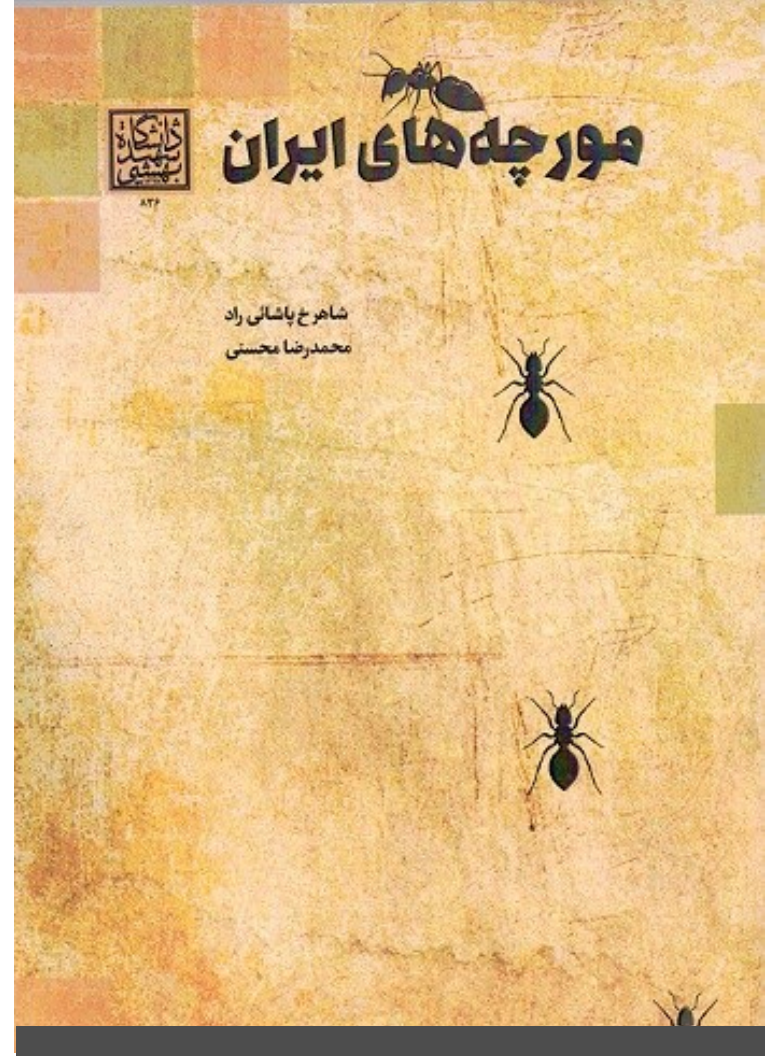
تاکنون از حدود ۱۲۰۰۰ گونه مورچه شناسایی شده در دنیا، ۲۴۳ گونه مختلف از ۳۵ جنس و ۱۵ قبیله متعلق به ۵ زیرخانواده دولیکودرینه، دوریلینه، فورمیسینه، میرمیسینه و پونرینه از ایران شناسایی شده است.

مورچه‌ها همچون مهندسان اکوسیستم عمل می‌کنند و می‌توانند فاکتورهای فیزیکی و شیمیایی خاک را تغییر دهند. این تغییرات نقش مهمی در رشد و زیست گیاهان، میکروارگانیسم‌ها و دیگر موجودات زنده خاک، و کنترل آفات بیولوژیک (زیستی) دارند.

معرفی :

مورچه‌ها حشراتی‌اند که با تنوع و گستره زیستی وسیعی در طبیعت و بر اساس نقشها و وظایفی که در طبیعت دارند تأثیر بسزایی در محیط زیست می‌گذارند. شناخت این تأثیرات نقش مهمی در پیشرفت زمینه‌هایی از علوم جانوری، از جمله علم بیوسیستماتیک، علوم زیستی، اکولوژیک (بوم‌شناختی)، پزشکی، کشاورزی، صنایع دفاعی و بسیاری از علوم دیگر دارد؛ به همین دلیل شناخت گونه‌های موجود در هر منطقه با توجه به شرایط زیستی و اکولوژیکی آن ناحیه اهمیت بسیار دارد.

مورچه‌ها به راسته بال‌غشایان یا پرده‌بالان و خانواده فورمیسیده تعلق دارند. تا به امروز بیش از ۱۲۰۰۰ گونه از آنها شناسایی شده که در ۲۶ زیرخانواده و ۴۳۳ جنس طبقه‌بندی شده‌اند.

مورچه‌های ایران

شاهرخ پاشائی راد
محمد رضا محسنی

ساختار :

به طور کلی، محتوای کتاب شامل کلیات، آشنایی با شناسایی نمونه‌ها، معرفی گونه‌های ایران و تنوع زیستی آنها و تصاویر گونه‌های مورچه‌های ایران است. شایان ذکر است که با توجه به ملاحظات مربوط به عدم انتشار مشخصات و تصویر گونه‌های جدید پیش از چاپ در مقالات علمی، از انتشار تصاویر و توصیف جامع تعداد اندکی از گونه‌ها به عنوان گونه‌های جدید خودداری شده است.

فصل اول: طبقه‌بندی، فیلوژنی و تکامل
(صفحه ۳-۵)

فصل دوم: ریخت‌شناسی، زیست‌شناسی و تنوع زیستی (صفحه ۷-۲۸)

فصل سوم: رفتارشناسی، روابط و همزیستی
(صفحه ۲۹-۳۹)

فصل چهارم: جدول کلی معرفی گونه‌های مورچه‌های ایران و کلید شناسایی زیرخانواده‌ها آورده شده است تا مشخصات اصلی مورچه‌های ایران و تمایز آنها از گونه‌های دیگر و تنوع زیستی گونه‌ها در جهان و ایران نشان داده شود و دسترسی خوانندگان به این اطلاعات آسان باشد.

الف) جدول ۱.۴ گونه‌های شناسایی شده مورچه در ایران و نام معرف آنها (ص ۴۱-۴۶) همراه با شماره تصویر

ب) کلید شناسایی زیرخانواده‌های خانواده فورمیسیده در ایران (ص ۴۷)

ج) مشخصات زیرخانواده‌ها (ص ۴۷)

ساختار مدخل:

گونه‌های معرفی شده بر اساس زیرخانواده‌هایشان معرفی و زیرخانواده‌ها طبق ترتیب حروف الفبای لاتین مرتب و نگارش شده‌اند. مورچه‌های معرفی شده در سطوح خانواده، زیرخانواده، جنس و گونه

مرتب، شماره‌گذاری و معرفی شده‌اند. هر «گونه» دارای مشخصات، پراکنش جهانی، پراکنش در ایران است. پراکنش در ایران روی نقشه‌ی مجزا برای هر گونه نمایش داده شده است.

تمامی نام‌های علمی مربوط به گونه‌ها اعم از خانواده، زیرخانواده، جنس و گونه طبق آخرین تغییرات و اصلاحات بین‌المللی بررسی و ارائه شده‌اند.

در مقابل نام هر تاکسون نام مؤلف و سال نام‌گذاری آن مشخص شده است.
(ص ۴۸-۱۱۱)

د) تصاویر: در کتاب حاضر، در بخش معرفی مورچه‌های ایران، ابتدا به توصیف گونه‌های مورچه و در ادامه آن به ارائه تصاویر گونه‌ها پرداخته شده است.
(ص ۱۱۲-۱۸۴)